ՓՈԽԸՄԲՌՆՄԱՆ ՀՈՒՇԱԳԻՐ

Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության
և Երևանում Բրիտանական դեսպանատան միջև

Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարությունը՝ ի դեմս նախարար Արմեն Հարությունյանի և Երևանում Բրիտանական դեսպանատունը՝ ի դեմս Հայաստանի Հանրապետությունում Միացյալ Թագավորության արտակարգ և լիազոր դեսպան Ն. Գ. Ջուդիթ Ֆարնուորթի (այսուհետ՝ Կողմեր) ստորագրում են սույն Փոխըմռնման Հուշագիրը (այսուհետ՝ ՓՀ).

«Դեպի կայունություն և բարգավաճում. բարելավելով հմտությունները հանուն ավելի ուժեղ հասարակության» ծրագրի (այսուգետ՝ Ծրագիր) շրջանակներում համագործակցության մասին՝ նպատակ ունենալով հեռավոր համայնքներում աջակցել երիտասարդների անգլերեն լեզվի, ինչպես նաև հաղորդակցվելու և բանակցելու հմտությունների զարգացմանը, նպաստել նրանց աշխատանք գտնելու հեռանկարներին և կայունությանն ու բարեկեցությանը իրենց համայնքներում:

Նպատակ ունենալով ընդլայնել և համակարգել համագործակցությունը Հայաստանի հեռավոր համայնքներում՝ անգլերենի ակումբներ հիմնելու և ուսուցիչների հմտությունների զարգացման ծրագրերի միջոցով նպաստել երիտասարդների անգլերեն լեզվի ուսուցման և հմտությունների զարգացման հնարավորություններին, համաձայնեցին հետևյալի շուրջ.

ՀՈԴՎԱԾ 1

Ծրագիրը նախատեսում է կրթական գործունեության ծավալում Հայաստանի համայնքներում: Այն իրականացվում է անգլերենի ակումբների հիմնադրման միջոցով, որոնք կնպաստեն տեղի ուսուցիչների հմտությունների զարգացմանը և կընդգրկեն երիտասարդներին՝ անգլերեն լեզվի ուսուցման միջոցով ապահովելու նրանց այնպիսի հմտություններով, որոնք կխթանեն նրանց հաջողության հասնելու և ունենալու ավելի լավ ապագա՝ մեծացնելով իրենց հնարավորությունները աշխատաշուկայում, կամրապնդեն նրանց վստահությունը իրենց համայնքների ղեկավարների որոշումների վրա վճռորոշ ազդեցություն ունենալու գործում: Ծրագիրը նաև նպատակ ունի հեռավոր համայնքներում աղջիկներին ու տղաներին ապահովել տեղեկատվական ավելի լայն աղբյուրներով, ինչը նրանց հնարավորություն կտա կարևոր խնդիրների շուրջ տարբեր տեսակետների հետ ծանոթանալու՝ ձևավորելով կարևոր խնդիրների շուրջ ավելի հավասարակշռված տեսակետ և հնարավորություն ընձեռնելով ծանոթանալու ավելի գլոբալ խնդիրների հետ:

Սույն նախաձեռնությունը ֆինանսավորվում է Միացյալ Թագավորության կառավարության կողմից և իրականացվում է Հայաստանում Բրիտանական խորհրդի միջոցով: ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության հետ համագործակցությամբ Ծրագիրը նպատակ ունի աջակցել Հայաստանի զարգացմանն ու կայունությանը:

ՓՀ-ի կողմերն են. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը և Միացյալ Թագավորության կառավարությունը՝ ներկայացված Երևանում Բրիտանական դեսպանատան և Հայաստանում Բրիտանական խորհրդի կողմից:

1. Ծրագրի ակնկալվող արդյունքներն են.

1) երիտասարդները, հատկապես հեռավոր համայնքներում բնակվող աղջիկները, կունենան հնարավորություն բարելավելու իրենց անգլերենի, ինչպես նաև հաղորդակցվելու և բանակցելու հմտությունները, ինչը կմեծացնի նրանց ավելի լավ կրթություն ստանալու և աշխատանքային հնարավորությունները, կամրապնդի նրանց վստահությունը համայնքների ղեկավարների որոշումներում իրենց ազդեցություննն ունենալու գործում,

2) հեռավոր համայնքներում դասավանդող ուսուցիչներին հասանելի կլինեն մասնագիտական զարգացման և աջակցության հնարավորությունները, նրանք ավելի վստահ կլինեն և կամրապնդեն իրենց գիտելիքն ու հմտությունները, կբարելավվի նրանց դասավանդման որակը:

3) Ծրագրի իրականացման արդյունքում թիրախային համայնքների շահառուները կգիտակցեն և կընդունեն այնպիսի գաղափարներ, ինչպիսիք են՝ հանդուրժողականություն, փոխըմբռնում, երկխոսություն, հավասար հնարավորություններ:

2. Ծրագիրն իրականացնող գործընկեր՝ Բրիտանական խորհրդի միջոցով Բրիտանական դեսպանատունը կաջակցի.

1) հեռավոր շրջաններում ընտրված դպրոցներում անգլերենի ակումբների հիմնադրմանը՝ ապահովելով նրանց անհրաժեշտ կրթական ռեսուրսներով, սարքավորումներով և կահույքով: Ծրագրի ավարտից հետո ցանկացած սարքավորում և/կամ ռեսուրս կմնա որպես դպրոցների սեփականություն, եթե Կողմերը չգան այլ համաձայնության,

2) Ծրագրի բովանդակության, մեթոդաբանության և նախագծման մշակմանը,

3) իրականացնելու մասնագիտական զարգացման աշխատանքներ տեղացի ուսուցիչների համար և վերապատրաստելու նրանց՝ ծրագիրը իրականացնելու նպատակով,

4) շարունակական աջակցության տրամադրման գործում մասնագիտական մենթորության և դասախոսության անցկացում՝ տեսա հետազոտական տեխնոլոգիայի միջոցով,

5) ուսուցիչների աշխատանքային խմբեր ստեղծելու համար ուսուցման և փորձի փոխանակման հարթակ ստեղծելուն, նպաստելով գործընկերների աջակցության շարունակական մասնագիտական զարգացմանը:

3. Իրենց լիազորությունների և պարտավորությունների շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարությունը.

1) կաչակցի յուրաքանչյուր մարզում շահառու դպրոցների ընտրությանը՝ անգլերենի ակումբների հիմնադրման համար,

2) կաջակցի ծրագրի շահառու ուսուցիչների ներգրավմանը՝ ծրագրի շրջանակներում իրականացվող ուսուցիչների մասնագիտական զարգացման աշխատանքներին,

3) կնպաստի Բրիտանական խորհրդի կողմից հաստատված չափանիշներով ուսուցիչների և ուսանողների զարգացման և առաջադիմության խրախուսական միջոցների հայթայթմանը,

4) կառաջարկի ներկայացուցիչների, որոնք կմասնակցեն ծրագրի արդյունքների վերստուգմանն ու գնահատմանը, ինչպես նաև կաջակցի այն ուղիների որոնմանը, ինչը հետագայում Հայաստանի կրթական համակարգում լավագույն փորձ կդառնա,

5) հնարավորինս կաջակցի Ծրագրի առաջընթացին,

6) հնարավորինս կաջակցի Ծրագրի կայունությանն ու շարունակականության ապահովման հնարավորություններ հայթայթելուն:

4. Կողմերը համաձայնեցին հետևյալ պայմաններին.

1) Կողմերը միմյանց կտրամադրեն այն տեղեկությունը, որը կարող է անհրաժեշտ լինել և նպաստել տրամադրված աջակցության արդյունավետությունը գնահատելու համար: Կողմերը կարող են նաև համատեղ համաձայնեցված նամակների օգտագործման համար հաստատել սույն ՓՀ-ի իրականացման վերաբերյալ իրենց փոխըմբռնումը: Իրականացման նամակները չպետք է օգտագործվեն ՓՀ-ի տեքստը փոփոխելու համար,

2) Որևէ կողմ մյուսի փոխարեն որոշումներ կայացնելու կամ մյուս կողմի պարտավորությունները ստանձնելու իրավասություն չունի:

3) Բրիտանական խորհրդի բոլոր ձեռնարկումները այս փոխըմբռնման հուշագրի ներքո ենթադրում են միջոցների հասանելիություն և աջակցության ցուցաբերման համար համաձայնության կնքում՝ Երևանում Բրիտանական դեսպանատան հետ:

ՀՈԴՎԱԾ 2

Սույն ՓՀ-ն ուժի մեջ է մտնում ստորագրման պահից և գործում է մինչև 2020 թ. ապրիլ ամիսը: Նշված ժամկետի ավարտին Կողմերը կարող են վերանայել ՓՀ-ն և որոշում կայացնել համագործակցությունը շարունակելու վերաբերյալ:

Կողմերի միջև փոխգործակցությունը չպետք է համարել կամ մեկնաբանել որպես գործընկերություն կամ այլ տեսակի իրավական համագործակցություն: Կողմերը գիտակցում են, որ այս ՓՀ-ը այլ ծախսերի համար միջոցներ հատկացնելը չէ, ոչ էլ որևէ Կողմի համար իրավական պարտավորություն:

Կողմերը կարող են փոփոխել, լրացնել կամ ընդլայնել սույն ՓՀ-ն գործունեության ժամանակաշրջանը: Սույն ՓՀ-ի ցանկացած փոփոխություն, ընդլայնում կամ հավելում պետք է լինի գրավոր և հաստատվի Կողմերի համաձայնությամբ: ՓՀ-ն կազմված է անգլերեն և հայարեն լեզուներով: Երկու տարբերակները հավասարազոր են:

Կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է դադարեցնել սույն ՓՀ-ն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն՝ մյուս Կողմին մեկամսյա ժամկետում գրավոր ծանուցում փոխանցելու միջոցով:

ՓՀ-ն կազմված է հայերեն և անգլերեն լեզուներով: Երկու տարբերակները հավասար ուժ ունեն:

ՓՀ-ն ստորագրվել է 2019թ. փետրվարի 1-ին, Երևանում՝ երկու բնօրինակով. հայերեն և անգլերեն լեզուներով:

Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարար	Երևանում Բրիտանական դեսպանատուն
Արայիկ Հարությունյան	արտակարգ և լիազոր դեսպան Ն. Գ. Ջուդիթ Ֆարնուորթ

Ամսաթիվ: 01 փետրվարի 2019թ.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

between
the Ministry of Education and Science of the Republic of Armenia
and
British Embassy Yerevan

On co-operation within the scope of "Towards Stability and Prosperity: Improved Skills for Stronger Societies" programme (hereafter referred to as "The Programme") aimed at supporting the English language and communication and negotiation skills development of young people in remote communities to support their aspirations for future employment opportunities and contribute to prosperity and stability of their communities.

The Ministry of Education and Science of the Republic of Armenia, represented by Arayik Harutyunyan, Minister, and British Embassy Yerevan, represented by HMA Judith Farnworth, UK's Ambassador to Armenia (hereinafter referred to as "the Parties");

With the intention of deepening and systemising co-operation within the scope of strengthening English language and skills development opportunities for young people in remote communities in Armenia through the establishment of English Clubs and delivery of teachers skills development programme.

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

The Programme envisages delivering community-level school-based activities in regional communities of Armenia.

This is realised through the establishment of English Clubs offering activities to develop the local capacity of teachers and engage the young people through English language teaching and providing them with the skills that will improve their chances to succeed and have a better future by increasing their economic potential in the labour market and contributing to building their resilience and confidence to influence decisions of their community leaders. The programme also aims to provide girls and boys in remote communities to access wider sources of information and learn about different perspectives to form a more balanced view on important issues and be able to engage globally.

This initiative is funded by the UK Government and British Council Armenia is the implementer of the programme. In partnership with the RA Ministry of Education and Science, the project aims to support the prosperity and stability of Armenia.

The expected outcomes of the Programme are:

1. young people, especially girls in remote communities have access to good quality English language and soft skills development in order to improve their chances for better education and employment opportunities and to build their confidence to influence decisions of their community leaders;
2. teachers in remote communities have access to high quality professional development opportunities and support, developing their confidence, knowledge and skills, and improving the quality of teaching for their students;
3. there is increased understanding and acceptance of tolerance, mutuality, dialogue and equality among the beneficiaries in the target communities as a result of the programme

Through its implementing partner British Council, the British Embassy will support:

1. establishment of English Clubs in selected schools in remote areas by equipping them with necessary learning and teaching resources, equipment and furniture. Upon completion of the project, any item of equipment and resources will remain the property of the schools unless the Participants make an alternative arrangement;
2. development of programme content and delivery methodology and design;
3. provision of professional development activities for local teachers to upskill and develop their competencies and enable them to deliver the programme;
4. provision of ongoing teacher and delivery support through expert mentorship scheme and Video Observation Technology throughout delivery of the programme;
5. establishment of Teacher Activity Groups to provide a platform for peer support and sharing learning and experiences for continuing professional development.

Within the scope of their powers and obligations, the Ministry of Education and Science of the Republic of Armenia and will:

1. support the selection of beneficiary schools in each region for the establishment of the English Clubs;
2. support the participation of beneficiary teachers in the teacher professional development activities provided by the programme;
3. contribute to finding measures to recognise the achievements of the teachers and students' development and progress as validated by British Council Armenia;
4. propose representatives that will participate in monitoring and evaluation of the project outcomes and impact and support finding ways for cascading the best practices across the education system in Armenia;
5. support the promotion of the Programme;
6. support to finding opportunities to ensure sustainability and continuity of the Programme.

Participants agreed to the following terms:

1. The participants shall provide each other with such information as may be needed to facilitate provision of the assistance and to evaluate the effectiveness of this assistance. The Participants may also use jointly agreed letters to confirm their mutual understandings with respect to implementation of this MoU; implementation letters shall not be used to amend the text of the MoU
2. Neither Participant has the authority to make decisions for the other or undertake commitments on behalf of the other.
3. All undertakings by the British Council pursuant to this MoU are subject to availability of funds and to further agreement with the British Embassy Yerevan, regarding the provision of assistance.

ARTICLE 2

This Memorandum shall be effective from the date of signature until April 2020, upon signing. Upon the expiry of this term, the Participants may review this Memorandum and make a decision on continuing the co-operation.

The cooperation between the Participants as outlined in this MoU shall not be considered or construed as a partnership or other type of legal cooperation. The Participants further specifically acknowledge that this MoU is not an obligation of funds, nor does it constitute legal commitment by any Participant.

The Participants may amend, supplement or extend the effective term of this Memorandum. Any amendment, extension or supplement to this Memorandum must be made in writing and be validated by the Participants. In the event of inconsistency between the two versions of the Memorandum, the Armenian version shall prevail.

Either Participant may terminate this MoU, in whole or in part, by giving the other Participant one month's written notice.

This MoU is prepared in both English and Armenian. Both versions have equal force.

This Memorandum is signed on 1 February 2019, in Yerevan, in two original copies, in Armenian and English languages.

Minister of Education and Science of the Republic of Armenia

Arayik Harutyunyan

Date: 01.02.2019

British Embassy Yerevan

HMA Judith Farnworth